

Judikatura ESLP

Ochrana lidských práv v Evropě

5. dubna 2005

Právo na život

- Operace ozbrojených složek státu; úmrtí ve vazbě; sebevraždy; eutanazie
- *McCann a další v UK* – usmrcení teroristů z IRA
- *Gülec v. Turecko* - úmrtí patnáctiletého gymnazisty na manifestaci

Zákaz mučení a nelidského zacházení a trestání

■ Definice:

- **Mučení** – úmyslné nelidské jednání působící velmi vážné a kruté utrpení, jehož cílem je například získání informací nebo přiznání
- **Nelidské zacházení a trestání** – jednání působící intenzivní fyzické nebo psychické utrpení.
- **Ponižující zacházení nebo trestání** – zacházení, které v člověku vyvolává pocit hrubého pokoření před jinými osobami nebo ponížení před sebou samým, nutí ho jednat proti své vůli či přesvědčení, nebo narušuje jeho psychickou nebo fyzickou odolnost.

Zákaz mučení a nelidského zacházení a trestání

- Zásah ozbrojených složek a policie, zatčení, podmínky držení ve vazbě
- Diskriminační jednání
- Tělesné tresty
- Lékařská péče
- Emigrace, azyl, vyhoštění a vydání do ciziny
- Životní podmínky
- Délka trestu

Zákaz otroctví a nucených prací

- „nucená a povinná práce“ – definice
- *Van der Musselle v. Belgie 1983* – povinnost advokátního koncipienta zastupovat klienty v trestních řízeních bez nároku na mzdu

Právo na svobodu a osobní bezpečnost

- Po článku 6 nejčastěji namítán
- Vyžaduje, aby zbavení svobody bylo materiálně a procesně v souladu s vnitrostátním právem
- Ochrana před svévolí státu

Právo na spravedlivý proces

- *Airey v. Ireland (1979)* – odmítnutí poskytnout právní pomoc nemajetné manželce, která usilovala o rozvod se svým násilnickým manželem
- *Kreuz v Polsko (2001)* – překážkou pro podání žaloby na náhradu škody neúměrně vysoký soudní poplatek

Uložení trestu jen na základě zákona

- Zákaz retroaktivity použití trestního zákona
- Nelze od této zásady odstoupit!
- Dosah širší: odsouzení a trest jen na základě zákona, který definuje podstatu TČ a tresty, které za něj lze uložit.
- *C. R. v. UK* – znásilnění manželky